

สรุปผลการประชุม
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๕
วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๕๐๑ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา ๓

---

๑. ที่ประชุมได้พิจารณารายงานผลการพิจารณาการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตย โดยร่างรายงานได้ดำเนินการตามแผนแม่บท ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาของแผนแม่บทว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบอบประชาธิปไตย และหลักการของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับมิติด้านการเมืองและการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทในช่วงที่ ๑ ปีที่ผ่านมา โดยมีการพบปะหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคล การจัดโครงการสัมมนา การบันทึกเทปสัมมนา

ส่วนที่ ๓ การดำเนินงานในห้วงเวลาที่เหลืออยู่ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการขับเคลื่อนด้านการศึกษา ด้านศาสนา ด้านสื่อสารมวลชน โดยขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

ส่วนที่ ๔ เมื่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศสิ้นสุดลง คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเห็นสมควรให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ นำความเสนอต่อรัฐบาลเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองต่อไป

ที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตในประเด็นเนื้อหาและข้อเสนอแนะในร่างรายงาน ซึ่งต้องปรับปรุงให้เชื่อมโยงกับแผนแม่บท รวมถึงการเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดให้มีองค์กรกลางมีบทบาทภารกิจของหน้าที่ในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมทางการเมือง และเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างวิทยากรประชาธิปไตย เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

๒. พิจารณาหลักการและแนวคิดว่าด้วยวิชาการเมืองและพลเมืองศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ที่ประชุมได้พิจารณากรอบแนวคิดวิชาการเมืองและพลเมืองศึกษา โดยมีการจำแนกรูปแบบตามชั้นเรียน ดังนี้

- อนุบาลปีที่ ๑ - ๓ มีการพัฒนาตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความกล้าแสดงออก การดูแลตนเองเบื้องต้น

- ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนร่วมกัน

- ประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีการสอนประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน เรียนรู้โครงสร้างพื้นฐานทางสังคมมีกิจกรรมการศึกษาดูงานนอกสถานที่

- มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีการสอนเรื่องโครงสร้างการเมือง สถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ระบบการเลือกตั้ง ศึกษาถึงปัญหาสังคมและศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกัน
- มัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีการศึกษาถึงกระบวนการออกกฎหมาย นโยบายสาธารณะ หลักนิติธรรม การจัดการปกครองและการพัฒนาระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การพัฒนากรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา ต้องมีการพัฒนากระบวนการทัศน์ของครูผู้สอนด้วย เนื่องจากครูต้องสร้างองค์ความรู้ให้เด็กได้ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การกำหนดเพียงแค່กรอบหลักสูตรและกิจกรรมที่เด็กต้องปฏิบัติอาจจะไม่เพียงพอในการวางรากฐานความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่ยั่งยืนได้

นายจันทประเสริฐ ปฐมภาค

นิติกรชำนาญการ

ผู้สรุปผลการประชุม

/ตรวจ